
Публикуван на: 10-07-2020

Източник: [Портал Европа](#)

Въпреки бързите и всеобхватни мерки на политиката, предприети както на европейско, така и на национално равнище, тази година в икономиката на ЕС ще настъпи дълбока рецесия, предизвикана от коронавируса. Тъй като премахването на мерките за изолация при домашни условия напредва с по-плавно темпо от предвиденото в нашата прогноза от пролетта, въздействието върху икономическата активност през 2020 г. ще бъде по-значително от очакваното.

Според [икономическата прогноза от лятото на 2020 г.](#) икономиката на еврозоната ще се свие с 8,7 % през 2020 г. и ще отбележи растеж от 6,1 % през 2021 г. Предвижда се икономиката на ЕС да се свие със 8,3 % през 2020 г. и да отбележи растеж от 5,8 % през 2021 г. Ето защо свиването през 2020 г. се очаква да бъде значително по-силно от прогнозираните 7,7 % за еврозоната и 7,4 % за ЕС като цяло в прогнозата от пролетта на 2020 г. Растежът през 2021 г. също ще бъде малко по-слаб от предвидения през пролетта.

Ръстът на годишния реален брутен вътрешен продукт (БВП) на [България](#) е паднал от 3,4 на сто през 2019 г. на 1,2 процента през първото тримесечие на 2020 г. За тази година се очаква спад от около 7%.

Спадът е факт въпреки добрите икономически показатели в началото на тази година. Причина за него са COVID-19 и предприетите в средата на март мерки за ограничаването на пандемията. Очаква се инвестициите да възстановят положителния растеж на тримесечие едва идната година най-вече защото степента на сигурност ще остане висока. Очаква се увеличаване на износа постепенно през втората половина на тази и през следващата година. Като цяло предвижданията са реалният БВП да спадне с близо 7 на сто през тази година и да скочи с 5,3 процента догодина. Прогнозите за инфлацията са за около 1 процент за тази и следващата година. Основната инфлация върви надолу от началото на 2020 г. заради намаляването на цените на енергията. Очакваното свиване на сезонното търсене на туристически услуги и временното намаление на ДДС в сектора се очаква да понижат инфлацията в цените на услугите през втората половина на 2020 г. Очаква се догодина инфлацията да остане ниска, с „принос“ на цените на храните и услугите.

Очаква се възстановяването да се почувства през втората половина на 2020 г.

Въздействието на пандемията върху икономическата активност вече беше значително през първото тримесечие на 2020 г., въпреки че повечето държави членки започнаха да въвеждат мерки за изолация при домашни условия едва в средата на март. Тъй като през второто тримесечие на 2020 г. настъпи значително по-дълъг период на прекъсване на икономическата активност и изолация при домашни условия, очаква се икономическата продукция да е намаляла значително

повече, отколкото през първото тримесечие.

Първите данни за май и юни обаче показват, че най-лошото може да е отминало. Очаква се възстановяването да се почувства през втората половина на годината, макар че ще остане непълно и неравномерно в различните държави членки.

Сътресенията за икономиката на ЕС са симетрични поради това, че пандемията засегна всички държави членки. Въпреки това както спадът на производството през 2020 г., така и силата на съживяването през 2021 г. се очаква да се различават чувствително. Предвижда се разликите в обхвата на въздействието на пандемията и силата на възстановяването в отделните държави членки да бъдат все още по-силно изразени, отколкото се очакваше в прогнозата от пролетта.

Непроменена прогноза за инфлацията

Цялостните перспективи за инфлацията слабо се промениха от прогнозата от пролетта, въпреки че настъпиха значителни промени в основните сили, влияещи на цените.

Въпреки че цените на нефта и храните нараснаха повече от очакваното, очаква се ефектът им да бъде балансиран от по-слабите икономически перспективи и последиците от намаляването на ДДС и други мерки, предприети в някои държави членки.

Текущата прогноза за измерената чрез хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) инфлация в еврозоната е за 0,3 % през 2020 г. и 1,1 % през 2021 г. Предвижда се инфлацията в ЕС да бъде 0,6 % през 2020 г. и 1,3 % през 2021 г.

Изключително големи рискове

Рисковете за тази прогноза са изключително големи и са свързани с влошаването на прогнозните стойности.

Мащабът и продължителността на пандемията, както и евентуално необходимите бъдещи мерки за изолация при домашни условия остават по същество неизвестни. Според прогнозата мерките за изолация при домашни условия ще продължат да бъдат отхлабвани и няма да има „втора вълна“ на зараза. Налице са значителни рискове пазарът на труда да бъде засегнат по-трайно от очакваното, а трудностите, свързани с ликвидността, биха могли да се превърнат в проблеми с платежоспособността за много предприятия. Налице са рискове за стабилността на финансовите пазари и опасност държавите членки да не координират в достатъчна степен националните мерки на политиката. Липсата на споразумение за бъдещите търговски отношения между Обединеното кралство и ЕС би могло да доведе и до по-слаб растеж, особено за Обединеното кралство. В по-общ план протекционистичните политики и прекаленото отдалечаване от световните производствени вериги също биха могли да повлияят отрицателно на търговията и световната икономика.

Има също така благоприятни рискове, като например ранната наличност на ваксина срещу коронавируса.

Предложението на Комисията за план за възстановяване, концентрирано върху нов инструмент – [NexGenerationEU](#), не е включено в тази прогноза, тъй като по него все още не постигнато споразумение. По тази причина наличието на споразумение по предложението на Комисията също се счита за благоприятен риск.

В по-общ план, не може да се изключи по-бързо от очакваното съживяване, особено ако епидемиологичната ситуация позволява оставащите ограничения да бъдат премахнати по-бързо от предположеното.

За Обединеното кралство хипотезата е чисто техническа

Като се има предвид, че бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство все още не са ясни, прогнозите за 2021 г. се основават на чисто техническа хипотеза за запазване на статуквото в техните търговски отношения. Това се прави единствено за целите на прогнозирането и не е израз на очаквания нито предвиждания във връзка с резултатите от преговорите между ЕС и Обединеното кралство за техните бъдещи отношения.

Следващата икономическа прогноза на Европейската комисия ще бъде есенната икономическа прогноза от 2020 г., която се очаква да бъде публикувана през ноември 2020 г.

За повече информация

[Лятна икономическа прогноза за 2020 г.](#)